

หัวข้อการดำเนินงานของหน่วยงาน

เพื่อนำเสนอในพิธีรณภัณฑการเรียนรู้การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

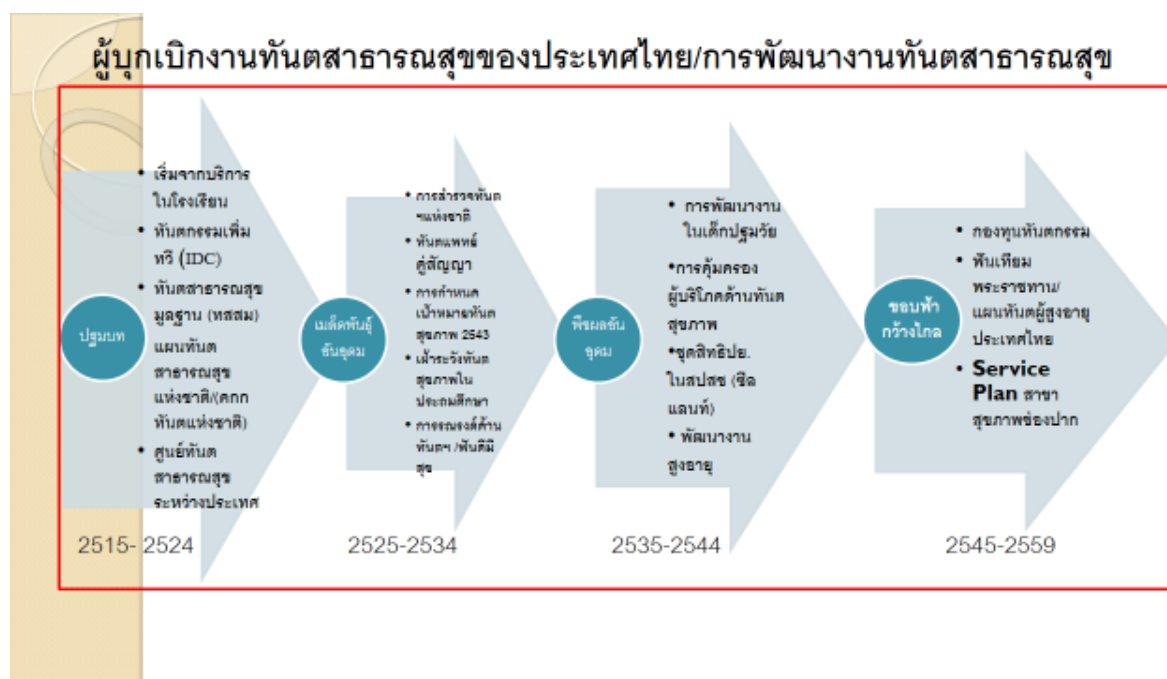
หน่วยงาน สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย

โทร 025904215

ชื่อ Themeหลัก พัฒนาการงานทันตสาธารณสุขในประเทศไทย

A จำแนกตาม Time line จะแบ่งเป็น 4 เวลา ดังนี้ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

1. ปฐมบท (พ.ศ. 2515-2524)
2. เมล็ดพันธุ์ (พ.ศ.2525-2534)
3. พืชผลอันอุดม (พ.ศ.2535-2544)
4. ขอบฟ้ากว้างไกล (พ.ศ. 2544 -2559)

B จำแนกตามกลุ่มวัย/ประเด็น ได้แก่

- การส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนประถมศึกษา (สองมือพี่ ...นี้เพื่อเธอ)
- การส่งเสริมสุขภาพช่องปากแม่และเด็ก (ฟันดีเริ่มที่ซี่แรก)
- การส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ (ฟันเทียมพระราชทาน)
- ผู้พัฒนาระบบทันตสาธารณสุข /อภิบาลระบบ
- การพัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภคด้านทันตสุขภาพ /มาตรฐานฟลูออไรด์ มาตรฐานแปรงสีฟัน
- การจัดการกับปัจจัยเสี่ยง โครงการไม่กินหวาน (นมผงเด็ก) / ไม่สูบบุหรี่

หมายเหตุ รายละเอียดเพิ่มเติมอ่านได้จาก หนังสือ 36 ปี กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย

ผู้จัดทำ คณะทำงานจัดตั้งพิธีรณภัณฑการเรียนรู้การส่งเสริมสุขภาพและสิ่งแวดล้อมด้านทันตสาธารณสุข

วันที่ 8 สิงหาคม 2560

รายละเอียดเนื้อหา พัฒนาการงานทันตสาธารณสุขของประเทศไทย ตามTimeline

ช่วงเวลา	เนื้อหา
ปฐมบท	เริ่มตั้งกองทันตสาธารณสุข ภารกิจหลักคือ จัดบริการทันตกรรมในเด็กนักเรียน ประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
ปฐมบท	ผู้เชี่ยวชาญองค์การอนามัยโลกให้คำแนะนำเรื่องการส่งเสริมป้องกันโรคฟันผุและ จัดบริการในเด็กประถมศึกษารูปแบบทันตกรรมเพิ่มทวี (Incremental Dental care) และการก่อตั้งโรงเรียนทันตภิบาลตามแบบของของประเทศนิวซีแลนด์ ทันตภิบาลให้บริการเด็กนักเรียนในโรงเรียน เขตกรุงเทพ
ปฐมบท	ประเทศไทยนำหลักการสาธารณสุขมูลฐานมาใช้ มีทันตสุขภาพเป็น 1 ใน13 องค์ประกอบ เกิดการพัฒนาโครงการ ทสสม 1 (อสม ให้ความรู้ประชาชนเรื่องฟัน และจ่ายยาแก้ปวดฟัน) และ ทสสม 2 (ฝึกเจ้าพนักงานสถานีอนามัยชูดหินน้ำลายได้) อีสานเขียว (จัดสรรเครื่องชูดหินน้ำลายไฟฟ้าให้สถานีอนามัย) โครงการกองทุนแปรงสี ฟันยาสีฟันในชุมชน
ปฐมบท	องค์การอนามัยโลกพัฒนาและร่วมจัดตั้ง Inter-country Center for Oral Health ที่ เชียงใหม่ พัฒนา โครงการ Community care model ฝึกอาสาสมัครให้ชูดหินน้ำลาย ในพื้นที่ห่างไกล
ปฐมบท	การพัฒนางานทันตสาธารณสุขจากโครงการทันตสาธารณสุข (แผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4) พัฒนาสู่การจัดทำเป็นแผนทันตสาธารณสุข แห่งชาติภายใต้แผนพัฒนาสาธารณสุข ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แห่งชาติฉบับที่ 5-7
เมล็ดพันธุ์	ปีพ.ศ. 2520 กองทันตสาธารณสุขได้ทำการสำรวจสถานะทันตสุขภาพขึ้นเป็นครั้งแรก ด้วยในปีพ.ศ. 2503 มีการสำรวจสถานะอาหารและโภชนาการในระดับชาติซึ่งนับได้ว่าเป็นจุดเริ่มของการสำรวจระดับชาติเพื่อนำข้อมูลมาใช้วางแผนงานของประเทศ และ ต่อมามีการจัดทำแผนงานโครงการทันตสาธารณสุขในแผนพัฒนาฉบับที่ 4 ซึ่งถือเป็น แผนชาติ จึงได้กำหนดให้มีการสำรวจทันตสุขภาพระดับชาติขึ้น โดยในการสำรวจครั้งที่ 1 ผลการสำรวจได้ถูกนำไปใช้ในการวางแผนและประเมินผลกระทบด้านสภาวะสุขภาพ ช่องปาก และได้มีการสำรวจเรื่อยมาในทุกๆ 5 ปี ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเป็นการ สำรวจครั้งที่ 8 (ปีพ.ศ. 2560-2561)
เมล็ดพันธุ์	ปีพ.ศ. 2525 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้คณะกรรมการทันตสาธารณสุขแห่งชาติ ดำเนินโครงการทันตแพทย์ผู้ทำสัญญา มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลน บุคลากรในระยะยาว โดยเป็นการกระจายทันตแพทย์สู่ชนบท ให้ต้องทำงานชดใช้รัฐใน ส่วนภูมิภาคเป็นระยะเวลา 3 ปี ในปีการศึกษา 2526 นับเป็นปีแรกที่มีนักศึกษาทำ สัญญา และเมื่อถึงปีพ.ศ. 2532 ทันตแพทย์ผู้ทำสัญญารุ่นที่ 1 ของประเทศไทยจึงเริ่ม ปฏิบัติงานในสัญญา ซึ่งส่วนใหญ่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลระดับอำเภอ ทันตแพทย์ผู้ทำ สัญญานับว่าเป็นบุคลากรที่มีส่วนอย่างมากที่ช่วยให้งานทันตสาธารณสุขของประเทศ ครอบคลุมและเข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น
เมล็ดพันธุ์	เมื่อวันที่ 2-5 เมษายน ปีพ.ศ. 2527 กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ได้จัด ประชุมสัมมนาระดับชาติ เพื่อกำหนดเป้าหมายทางทันตสุขภาพของประเทศไทยและ

	<p>แนวทางการดำเนินงานเพื่อบรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้าปี 2543 โดยใช้ดัชนีสภาวะสุขภาพช่องปากที่กำหนดโดยสหพันธ์ทันตแพทยนานาชาติ (FDI) เป็นเป้าหมายสากล และตั้งเป้าหมายชาติจากการวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มในอนาคต โดยแนวทางดังกล่าวได้จัดลำดับความสำคัญของประชากรกลุ่มเป้าหมายวัยต่างๆ ได้แก่ กลุ่มเด็กวัยประถมศึกษา กลุ่มเด็กวัยก่อนเรียน กลุ่มวัยเจริญพันธุ์ และกลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไปตามลำดับ</p>
<p>เมล็ดพันธุ์</p>	<p>แผนพัฒนาฉบับที่ 6 (ปีพ.ศ.2530-2534) ในส่วนของแผนงานทันตสาธารณสุขได้กำหนดงานเฝ้าระวังทันตสุขภาพเป็นกลวิธีหลักและมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ เด็กวัยประถมศึกษา มีที่มาจากแนวความคิดการแก้ปัญหาทันตสุขภาพโดยใช้กลวิธีการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในเด็กนักเรียนประถมศึกษาซึ่งเป็นกลวิธีที่ได้จากการสัมมนาระดับชาติเพื่อบรรลุเป้าหมายทันตสุขภาพดีถ้วนหน้า ปี 2543 ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ได้จัดทำ “โครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสุขอนามัย” ซึ่งมีโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพฯ รวมอยู่ด้วย ตั้งแต่ปีพ.ศ.2529-2534 เริ่มดำเนินงานเฝ้าระวังในปีการศึกษา 2530 จนเต็มพื้นที่ในปีการศึกษา 2531 และปีพ.ศ. 2532 สพช.ก็ได้จัดทำคู่มือ “ครูทำได้” และแบบฟอร์มบันทึกทันตสุขภาพระดับบุคคลและระดับโรงเรียน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณจัดซื้อผงฟลูออไรด์ งามอนามัยใต้ให้การสนับสนุนบุคลากรในการรองรับโครงการเฝ้าระวังฯ จัดทำและให้การสนับสนุนคู่มือและสื่อต่างๆ ตลอดจนอุปกรณ์แปรงฟัน นับเป็นการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข</p>
<p>เมล็ดพันธุ์</p>	<p>ปีพ.ศ. 2531 กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัยและภาคเอกชนคือ บริษัทคอลเกตพาส์มโอลีฟ(ประเทศไทย) จำกัด ได้ร่วมกันดำเนินโครงการฟันดีมีสุข ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยได้ร่วมกันสนับสนุนการจัดตั้งแปรงสีฟัน ยาสีฟัน ในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงผลเสียของการไม่ดูแลสุขภาพช่องปากทั้งของตนเองและครอบครัว และยังมีการสนับสนุนกิจกรรมอื่นเช่น การอบรมครู การจัดนิทรรศการ ขบวนพาเหรด การแสดงบนเวที การประกวดการจัดบริการทันตกรรมและการประชาสัมพันธ์ในโครงการเพื่อณรงค์หารายได้สมทบกองทุน โดยโครงการนี้ได้ดำเนินงานใน ปีพ.ศ. 2531 จำนวน 6 จังหวัด และปี พ.ศ. 2532 จำนวน 10 จังหวัด</p>
<p>เมล็ดพันธุ์</p>	<p>ในคราวที่ สมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี “พระมารดาแห่งการทันตแพทย์ไทย” เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดาร ได้พบพสกนิกรต้องทนทุกข์จากการอักเสบของโรคฟัน จึงมีพระราชดำรัสกำชับไว้ว่า “..ต้องมีทันตแพทย์ไปช่วยชาวบ้านทุกครั้ง..” เนื่องจากคนไข้ถิ่นทุรกันดาร เมื่อมีโรคฟันผุจะต้องทนทุกข์ทรมานมากและไม่สามารถช่วยตนเองได้ ดังนั้นต้องมีทันตแพทย์ไปช่วยโดยด่วน โดยเริ่มตั้งแต่ ปี 2512 มูลนิธิ พอ.สว.ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนในท้องถื่นห่างไกลคมนาคม รวม 48 จังหวัด จะมีทันตแพทย์ร่วมเป็นอาสาสมัครด้วยโดยจะมีบริการทันตกรรมร่วมด้วยทุกครั้ง</p>

<p>พืชผลอันอุดม</p>	<p>ในปี พ.ศ.2529 มูลนิธิ พอ.สว.และกระทรวงสาธารณสุข จัดโครงการรณรงค์ทางทันตสาธารณสุข เป็นครั้งแรก เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี วันที่ 21 ตุลาคม 2529 ซึ่งพระองค์ทรงมีพระชนมายุครบ 86 พรรษา และปีพ.ศ. 2532 ได้มีการจัดทำโครงการปรีณรงค์ทันตสาธารณสุขแห่งชาติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักดูแลสุขภาพช่องปากของตนเองผ่านทางสื่อมวลชน จัดกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพระดับจังหวัดทั่วประเทศ รณรงค์ให้บริการทันตกรรมในท้องถิ่นห่างไกล กระตุ้นให้มีการพัฒนาคุณภาพระบบเฝ้าระวังในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างครบวงจร</p>
<p>พืชผลอันอุดม</p>	<p>ในปี 2532 กองทันตสาธารณสุขและทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ได้เสนอคณะรัฐมนตรีให้วันที่ 21 ตุลาคม เป็น “วันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ” โดยมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการที่ จ.เชียงราย วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2532 มีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธี</p>
<p>พืชผลอันอุดม</p>	<p>กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จากการประเมินผลแผนงานฯพบว่า ที่ผ่านมามีการจัดทำรายการทางทีวีและสื่อสารมวลชนดังนี้ รายการทีวี “ชวนกันฟันดี” ตอนละ 2 นาที ออกอากาศทางช่อง 7 เสาร์-อาทิตย์ สารคดีสั้น 1 นาที “รักฟัน” ออกอากาศทางช่อง 7 จำนวน 144 ตอน รายการ “ข่าวสั้นฟันดี” ออกอากาศทางช่อง 5 และ ช่อง 9 เผยแพร่ผ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร</p>
<p>พืชผลอันอุดม</p>	<p>การขยายความครอบคลุมงานไปยังกลุ่มแม่และเด็กปฐมวัย ปี 2535 กองทันตสาธารณสุขดำเนิน โครงการวิจัยแปรงสีฟันอันแรกของหนู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแปรงฟันในเด็กก่อนวัยเรียนที่เหมาะสม สร้างทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพความสะอาดช่องปาก โดยให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและแจกแปรงสีฟันให้แก่เด็กที่มารับวัคซีนกระตุ้นเข็มที่ 1 ในคลินิกเด็กดีของสถานบริการของรัฐ ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทลีเวอร์บราเธอร์ (ประเทศไทยจำกัด) มีการจัดตั้งกองทุนโดยให้การสนับสนุนแปรงสีฟันเพิ่มอีกจังหวัดละ 20 เปรอร์เซ็นต์ ให้จัดจำหน่ายในสถานบริการสาธารณสุขในราคาทุน โครงการนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการจัดให้มีแปรงสีฟันเป็นสื่อสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียนในแผนต่อมา</p>
<p>พืชผลอันอุดม</p>	<p>ปี 2537 องค์การอนามัยโลกกำหนดให้เป็น ปีทันตสาธารณสุขโลก มีคำขวัญประจำวันอนามัยโลก ว่า Oral Health for a Healthy Life ไทยจัดสัมมนานานาชาติเรื่อง The Promotion of Lifestyle Conducive to Oral Health ที่จ.สุโขทัย</p>
<p>พืชผลอันอุดม</p>	<p>โครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เกิดจากความร่วมมือของมูลนิธิ พอ.สว. กับกระทรวงที่เกี่ยวข้องได้แก่ ศึกษาธิการ มหาดไทยและสาธารณสุข กองทันตสาธารณสุขมีบทบาทในการจัดอบรมผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ ตั้งแต่ ผู้บังคับหมวดแพทย์ ครู ตำรวจตระเวนชายแดน ครูพยาบาล ครูประจำชั้นใน 170 โรงเรียน ให้โรงเรียนจัดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน อนามัยอาชีวอนามัย ฟลูออไรด์ ประสานให้เด็กมารับการรักษาที่โรงพยาบาลชุมชน</p>
<p>พืชผลอันอุดม</p>	<p>กองทันตฯได้พัฒนาโครงการเพื่อศึกษาวิจัยประสิทธิผลและความเป็นไปได้ในการดำเนินงานโครงการของมาตรการด้านการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากก่อนจะจัดทำ</p>

	<p>เป็นแผนงานโครงการดังนี้</p> <p>1) โครงการปรับระดับฟลูออไรด์ในน้ำประปาจังหวัดนครนายกและประจวบคีรีขันธ์ เป็นการทดลองเติมฟลูออไรด์ในน้ำประปาที่ระดับ 0.5 มิลลิกรัมต่อลิตรเป็นเวลา 5 ปี และ 10 ปี ตามลำดับ พบว่าลดฟันผุได้ร้อยละ 10 และเมื่อประเมินค่าใช้จ่าย 15 บาท/คน/ปี</p>
พืชผลอันอุดม	<p>2) โครงการพัฒนารูปแบบงานทันตกรรมป้องกันในคลินิกของสถานบริการสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไข้ที่มารับบริการตระหนักและสามารถควบคุมคราบจุลินทรีย์ โดยใช้กล้องจุลทรรศน์ขยายภาพ (Phase Contrast Microscope)</p>
พืชผลอันอุดม	<p>3) โครงการทันตบุคลากรช่วยควบคุมการบริโภคยาสูบ ปี 2540 เข้าร่วมกับมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ ในฐานะเป็นเครือข่ายวิชาชีพทันตแพทย์เพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบ สนับสนุนและผลักดันให้กำหนดฉลากภาพคำเตือน “มะเร็งช่องปาก” “สูบแล้วมีกลิ่นปาก” บนฉลากของบุหรี่ และดำเนินงานสนับสนุนให้เกิดคลินิกทันตกรรมช่วยเลิกบุหรี่ และการรณรงค์โดยใช้สัญลักษณ์ กระต่าย โนโน ช่วยป้องกันนักสูบหน้าใหม่</p>
พืชผลอันอุดม	<p>4) ร่วมจัดทำสิทธิประโยชน์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ.2544 ในโครงการเด็กกทม.ฟันดี 2548 และเด็กไทยฟันดี เพื่อรณรงค์ป้องกันฟันผุในฟันกรามแท้ของเด็ก 5-6 ปี โดยการใช้สารเคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามแท้เพื่อป้องกันการเกิดฟันผุ</p>
พืชผลอันอุดม	<p>5) โครงการนมฟลูออไรด์ป้องกันฟันผุในประเทศไทย ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิ The Borrow Foundation ประเทศอังกฤษ และความร่วมมือทางวิชาการจากองค์การอนามัยโลก เพื่อป้องกันโรคฟันผุในพื้นที่ที่มีฟลูออไรด์น้ำบริโภคต่ำ (น้อยกว่า 0.3 มก./ลิตร) ดำเนินการร่วมกับโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาในการผลิตนมและเติมฟลูออไรด์ในความเข้มข้น 2.5 ppm เพื่อให้เด็ก 4-12 ปี ดื่มน้ำที่โรงเรียน และขยายความครอบคลุมไป 14 จังหวัด</p>
พืชผลอันอุดม	<p>การคุ้มครองผู้บริโภคด้านทันตสุขภาพ เนื่องจากประเทศไทยมีฟลูออไรด์สูงในน้ำตามธรรมชาติอยู่หลายพื้นที่ เพื่อควบคุมและป้องกัน ฟันตกกระ (ผลกระทบจากการได้รับฟลูออไรด์เกิน) จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานฟลูออไรด์ในน้ำบริโภคและในยาสีฟัน โดยมีการทำงานร่วมมือกับภาคีต่างๆ โดยเฉพาะ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา การกำหนดมาตรฐานแปรงสีฟัน ซึ่งทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยและสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค</p>
พืชผลอันอุดม	<p>เครือข่ายเด็กไทยไม่กินหวาน เป็นกลุ่มตัวแทนจากสาขาวิชาชีพโยมีทันตแพทย์เป็นผู้นำ ก่อตั้งขึ้นเพื่อรณรงค์ลดปัจจัยเสี่ยงจากการบริโภคหวานล้นเกินในเด็กและประชากรไทย ซึ่งใช้สัญลักษณ์ มดน้อยน้อยในการรณรงค์ และสามารถผลักดันให้อัย. ออกประกาศ ควบคุมไม่ให้มีการเติมน้ำตาลในนมผลสำหรับเด็ก 0-1 ปี ผลักดันให้เกิดนโยบาย โรงเรียนปลอดน้ำตาล การปรับปรุงสูตรอาหารฯ</p>

<p>ขอบฟ้ากว้างไกล</p>	<p>โครงการฟื้นฟูพระราชนิเวศและแผนงานทันตสุขภาพผู้สูงอายุประเทศไทย</p> <p>จากกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ความว่า “เวลาไม่มีพิน กินอะไรก็ไม่อร่อย ทำให้ไม่มีความสุข จิตใจก็ไม่สบาย ร่างกายก็ไม่แข็งแรง” เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการจัดทำโครงการฟื้นฟูพระราชนิเวศเพื่อรณรงค์ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 นับตั้งแต่ตุลาคม 2547 มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทั้งการพัฒนาวิชาการ การฝึกทักษะการจัดบริการใส่ฟันเทียมให้กับทันตบุคลากรทั่วประเทศ การพัฒนาระบบบริการใส่ฟันเทียม การรณรงค์จัดบริการใส่ฟันเทียมแก่ผู้สูงอายุในถิ่นทุรกันดารร่วมกับหน่วยทันตกรรมพระราชทาน จนถึงปัจจุบัน (กันยายน 2560) รวม 13 ปีของโครงการฟื้นฟูพระราชนิเวศ ผู้สูงอายุได้รับฟันเทียมทั้งปากหรือเกือบทั้งปาก รวม 527,000 ราย มีชมรมผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก 5,684 ชมรม นอกจากนี้ การสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุก้าวเข้าสู่การขับเคลื่อนผ่านแผนงานทันตสุขภาพผู้สูงอายุประเทศไทย พ.ศ.2558-2565 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2558</p>
<p>ขอบฟ้ากว้างไกล</p>	<p>กองทุนทันตกรรม(ในหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ)</p> <p>แม้จะมีการจัดบริการทันตกรรมในทุกระดับการบริการ แต่การเข้าถึงบริการด้านทันตกรรมในภาครัฐยังคงต่ำ ปี 2551 พบว่า มีประชาชนไปใช้บริการทันตกรรมในระบบ UC เพียงร้อยละ 15 การสนับสนุนกิจกรรม การเคลือบหลุมร่องฟัน และการตรวจสุขภาพช่องปากในเด็กประถมศึกษา พบว่า มีเพียงร้อยละ 35 เท่านั้นที่ได้รับบริการทันตกรรม ปี 2554 คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจึงแยกการจัดการบริการทันตกรรมไว้เป็นรายการเฉพาะ เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยบริการที่ให้บริการทันตกรรมส่งเสริมป้องกัน ทันตกรรมรักษาแก่ผู้มีสิทธิให้สามารถได้รับบริการทันตกรรมได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ มีกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ กลุ่มหญิงมีครรภ์ เด็กปฐมวัย เด็กวัยเรียน (เน้นเด็ก ชั้น ป. 1 โดยให้จัดบริการทันตกรรมผสมผสานอย่างสมบูรณ์ ส่วนเด็กชั้นปีอื่น ให้บริการตามความจำเป็น) และผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ กลุ่มเยาวชนและวัยทำงาน และสิ้นสุดโครงการในปี 2557</p>
<p>ขอบฟ้ากว้างไกล</p>	<p>การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ(Service Plan) สาขาสุขภาพช่องปาก</p> <p>เริ่มดำเนินการในปี 2557 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เป็นการพัฒนาศักยภาพของสถานบริการในแต่ละระดับให้เป็นไปตามขีดความสามารถที่กำหนด รองรับและแก้ไข ปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประเทศ 13 สาขา โดยมีสาขาสุขภาพช่องปากด้วย การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ สาขาสุขภาพช่องปาก เน้นการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิเพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการ และแก้ปัญหาฟันผุ ใน 5 กลุ่มเป้าหมาย ๑๔ กิจกรรม</p>

รวบรวมข้อมูลโดย

1. ทพญ.สุรัตน์ มงคลชัยอรัญญา ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
2. นางอัลซลี เทียงธรรม นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
3. น.ส.รัตนาภรณ์ มั่นคง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
4. น.ส.สรารัตน์ เรืองฤทธิ์ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ